

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

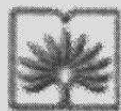
مطالعاتی در ادبیات تطبیقی فارسی و عربی

ترجمه: «الادب المقارن»

دراسات تطبيقية في الادبين العربي و الفارسي

تأليف: الدكتور محمد السعيد جمال الدين

مترجمان: دکتر غلامرضا کریمی فرد (دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز)
دکتر سید سلیمان سادات اشکور (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهدشت)
دکتر علی بابائی دم طسوج (مدرس دانشگاه یاسوج)

شماره ۱۳۹۹ فصلنامه علمی-پژوهشی ادبیات تطبیقی

سرشناسه

عنوان قراردادی
عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی
یادداشت

عنوان دیگر

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

وضعیت رکورد

:جمال الدین، محمد سعید
Jamal al-Din, Muhammad al-Said
:الادب المقارن: دراسات تطبيقية في الادبين العربي و الفارسي . فارسی
:مطالعاتی در ادبیات تطبیقی فارسی و عربی: "ترجمه الادب المقارن"
:دراسات تطبيقية في الادبين العربي و الفارسي/تأليف محمدالسعيد
جمال الدین : مترجمان غلامرضا کریمی فرد، سیدسلیمان سادات اشکور،
علی بابایی دمطسوج.
:باسوج: انتشارات فاطمیه: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات،
۱۳۹۹.

:۳۱۸ ص.

:۷۰۰۰۰ ریال-۵۶۲۳۹-۱۰۶۶۴-۹۷۸:

فبیا

:کتاب حاضر اولین بار تحت عنوان « ادبیات تطبیقی : پژوهشی تطبیقی در
ادبیات عربی و فارسی» توسط انتشارات دانشگاه شیراز، مرکز نشر در
سال ۱۳۸۸ منتشر شده است.

:ادبیات تطبیقی : پژوهشی تطبیقی در ادبیات عربی و فارسی.

:ادبیات تطبیقی -- عربی و فارسی

Comparative literature -- Arabic and Persian:

:ادبیات تطبیقی -- فارسی و عربی

Comparative literature -- Persian and Arabic:

:ادبیات عربی -- تاریخ و نقد

Arabic literature -- History and criticism:

:ادبیات عربی -- تأثیر ایران

Arabic literature -- Iranian influences:

:کریمی فرد، غلامرضا، ۱۳۲۹ مترجم

:سادات اشکور، سیدسلیمان، ۱۳۵۹ - مترجم

:بابایی دمطسوج، علی، ۱۳۶۰ - مترجم

:دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات

Islamic Azad University Publication:

PJ۳۲۰۸۱:

۹/۸۴۰:

۷۳۹۵۳۳۳:

فبیا

نام اثر: مطالعاتی در ادبیات تطبیقی فارسی و عربی

مؤلف: الدكتور محمد السعيد جمال الدين

مترجمان: دکتر غلامرضا کریمی فرد - دکتر سید سلیمان سادات اشکور - دکتر علی بابائی دم

طسوج

ناشر: انتشارات فاطمیه و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی (نشر علمی و دانشگاهی)

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۶۲۲۹-۵

ISBN: 978-964-10-6229-5

بیش از چهل سال است که به مطالعات تطبیقی در ادبیات اسلامی بویژه ادبیات فارسی و عربی پرداخته و همواره تلاش کرده ایم، افق های تازه ای در پژوهش های ادبی فراوری خود بگشاییم. برآن بوده ایم تا با گشودن مسیرهایی به سوی اعتبار و غنای ادبیات اسلامی، به اصلاح درونی جامعه و عبور از رنج تفرقه و تشتت موجود و ایجاد انگیزه در دستیابی به هدف های بلند و تازه ای بپردازیم. همان گونه که کوشش می کنیم تا توانایی های این ادبیات را برای ورود به عرصه همکاری های ادبی در سطح بین المللی و تقویت ادبیات جهان با بهترین عناصر و اشکال هنری و بیانی، آشکار کنیم.

آنچه در این میان بیشتر مورد توجه ما قرار گرفته، این است که مسیرهای تازه ای به روی ادبیات خود در جهان عرب باز کنیم تا ادیبان ما بتوانند به آثار نوین هنری و ادبی در زبان فارسی دسترسی یافته و با ادیبان فارسی آشنایی یابند و در یک ارتباط و همکاری تنگاتنگی با آنان قرار گیرند. چه بسا این ارتباط بتواند عناصر اصیل ادبی برآمده از یک ریشه و بافت فکری را پشتیبانی کند، بافت فکری که نگاهی همانند و هم سان به انسان، زندگی، هنر و ادبیات دارد و درون مایه احساسات و عواطف انسانی اش دوباره زیبایی یکی است. بدون شک، همانند سازی و تقلید، این تشابهات را توسعه داده و بیان آن را آسان می کند و ادیبان را بر آن می دارد تا در گذر زمان، موضوعات، روش های هنری خود را از حرکت اجتماعی مردم وام بگیرند.

این کتاب گام دیگری در این مسیر است اما امتیاز آن وجود برخی از پژوهش ها و مطالعات ویژه است. ما برآنیم تا این پژوهش ضمن تکامل، از نظریه و اجرای آن بحث کند به گونه ای که در خلال آن، ارتباط صمیمی، یعنی همان عنصر پیوند دهنده ادبیات تطبیقی و ادبیات اسلامی، روشن و آشکار شود. این یک واقعیت است که هیچ کدام از علوم جدید به اندازه ادبیات تطبیقی به ادبیات اسلامی خدمت نکرده است. ادبیات تطبیقی، در مقایسه با رقبایش جانب انصاف را رعایت کرده و سطح روابط فکری و هنری میان انواع ادبیات اسلامی را

تبیین نموده و از نوعی حس مشترک هم زیستی در آنها پرده بر داشته است که نظیرش در سایر علوم کم سابقه است.

در مقابل، ادبیات اسلامی نیز به این علم نوین روی خوش نشان داده و با شروطی آن را شایسته توجه و تکیه دانسته است، اصول و مبادی آن را پذیرفته و دامنه عمیق و وسیع آن پژوهش ها و تحقیقات را فرا گرفته است.

در این پژوهش، ترجیح دادیم آنچه را که برای ادبیات اسلامی مهم است از جمله کار کردها و نتایجی را که ادبیات تطبیقی با تکیه بر سبک علمی درست پدید آورده است، مورد توجه قرار دهیم. مطالعات تطبیقی که از اواخر قرن گذشته و اوایل قرن حاضر انجام شده است به نتایج قطعی و مهمی به نفع ادبیات اسلامی دست یافته است که این کتاب به بخشی از آن می پردازد.

سه فصل نخستین باب اول که به مطالعه ارتباط ادبیات تطبیقی با ادبیات اسلامی اختصاص دارد، اصول و مبادی این علم را مورد بررسی قرار داده و مقدمات ورود به فصل چهارم را فراهم می سازد. در فصل چهارم به صورت ویژه از حوزه ادبیات تطبیقی و روش های مطالعه آن سخن به میان آمده است. خواهیم با این کار، ذهن خواننده از همان ابتدا با یک سلسله مباحث خشک و بی روح در باره مبانی و تعاریفات این علم درگیر نشود، بلکه با ارائه فصول پیش گفته، ذهن او نخست با برخی از اصول ادبیات تطبیقی به صورت غیر مستقیم آشنا شود تا و در پی آن، درک مفاهیم و تفصیلات بعدی برایش آسان گردد و بدون دشواری به شیوه ها و سبک های پژوهش آگاهی یابد. با همین دیدگاه نیز به فصل چهارم وارد شده ایم.

باب دوم، شامل چهار پژوهش تطبیقی است که هر کدام به یکی از زمینه های مورد بحث در ادبیات تطبیقی پرداخته است. بدیهی است، با توجه به تنوع فرصت های مطالعاتی در این علم، پژوهش های تطبیقی نیز متنوع و در زمینه های مختلف ظاهری می گردد. ما نیز در این بخش، یکی را به مطالعه منابع شاعر و دیگری را به ترجمه ها و سومی را به موضوعات و بقیه را به موارد دیگر اختصاص داده ایم.